

Ved fast ejendom gælder ifølge tinglysningslovens § 1 den hovedregel, at alle rettigheder skal tinglyses for at opnå beskyttelse overfor aftaler om ejendommen og mod retsforfølgning.

I overensstemmelse med kommissoriet har kommissionen overvejet, hvorvidt man i skibsregistreringsloven bør optage en til tinglysningslovens § 1 svarende generel regel om registrering af alle rettigheder over et skib, eller om man skulle begrænse registreringsadgangen til visse i loven udtrykkeligt opregnede rettigheder.

Der er indenfor kommissionen enighed om, at adgangen til registrering for at imødekomme det praktiske livs behov bør udvides i forhold til gældende lov, således at det bliver muligt at registrere brugsrettigheder, forkøbsrettigheder, salgsforbud og visse andre rådighedsindskrænkninger f. eks. forbud mod en vis anvendelse af skibet. Dog mener man ikke at en hvilken som helst rettighed over skibet bør kunne registreres. Det kunne føre meget vidt og skønnes ikke nødvendigt ud fra praktiske hensyn at tillade registrering af f. eks. almindeligt holdte konkurrenceklausuler og servitutlignende bestemmelser.

Kommissionen har derfor ved formuleringen af lovudkastet valgt den fremgangsmåde, at man i § 31 vel giver en i nøje overensstemmelse med tinglysningslovens § 1 affattet regel om registreringens nødvendighed for at opnå retsværn overfor andre registrerede rettigheder og retsforfølgning, men samtidig i § 32 begrænser registreringsadgangen til kun at vedrøre fire arter rettigheder, nemlig: ejendomsret, panteret, brugsret og rådighedsindskrænkninger.

Reglerne i udkastets § 31, stk. 1 og 2, er, som nævnt i realiteten af ganske samme indhold som tinglysningslovens § 1 og betegner noget afgørende nyt i forhold til den gældende skibsregistreringslovs system, hvorefter registreringen er nødvendig for at den pågældende rettighed kan anses for gyldig stiftet i privatretlig henseende, jfr. § 39, stk. 2, og § 46, stk. 1. Efter udkastets regler vil registreringen derimod alene betyde, at der skabes et retsværn for den pågældende ret, medens selve rettighedens materielretlige status iøvrigt ikke påvirkes af registreringen.

Reglen i stk. 3 om registrering af umyndiggørelse og lavværgemål er stemmende med gældende lovs § 52 og tinglysningslovens § 1, jfr. § 13, stk. 2 og 3. Det følger af hovedreglen i stk. 1, at også andre generelle rådighedsindskrænkninger som konkurs og likvidation må registreres, såfremt vedkommende bo omfatter registrerede skibe. Om registrering af privat og offentligt skifte samt hensidder i uskiftet bo henvises iøvrigt til bemærkningerne til § 23.

Til § 32.

Reglen i stk. 1 er affattet i overensstemmelse med tinglysningslovens § 10, stk. 1, første led, men indskrænker, som tidligere bemærket, adgangen til registrering til kun at angå ejendomsret, panteret, brugsret og rettigheder, der begrænser ejerens adgang til at råde over skibet i en eller flere nærmere angivne retninger, jfr. bemærkningerne til § 31.

Kommissionen har drøftet, hvorvidt der bør være adgang til registrering af en betinget adkomst til et skib, hvilket kan frembyde visse vanskeligheder i forhold til de offentligretlige formål, som registreringen forfølger. Dette gælder navnlig ved salg af skib til udlandet, hvor der kunne være fare for dobbelt registrering, og hvor et betinget skøde kunne benyttes til omgåelse af nationalitetsreglerne.

Man er imidlertid af den opfattelse, at adgangen til registrering af betingede skøder ikke bør afskæres, da der, uanset at de erfaringsmæssigt kun anvendes meget sjældent ved skibshandler, kan tænkes tilfælde, hvor anvendelsen af betingede skøder imødekommer et praktisk behov. Når man samtidig i § 23, stk. 4, foreskriver, at den, der ved betinget adkomst erhverver ret til et skib, altid vil være at anse som ejer i forhold til det offentlige, skulle vanskeligheder med hensyn til registreringens offentligretlige side ikke kunne forekomme, jfr. iøvrigt bemærkningerne til § 23, stk. 4. Et skib, der erhverves betinget fra udlandet, kan altså registreres, hvis det er udslettet af det udenlandske register, og et skib, der er solgt betinget til udlandet, skal udslettes af det danske register, jfr. herved bemærkningerne til § 26.

Kommissionen har ikke fundet anledning til at gennemføre den i tinglysningslovens § 10, stk. 4, hjemlede begrænsning, hvorefter et skøde for at kunne tinglyses som adkomst ikke må være knyttet til anden betingelse end købesummens berigtigelse indenfor en nærmere angivet frist. Denne regel skyldes hensynet til ikke at overfylde tingbogens adkomstrubrik med lysning af betingede adkomster, der senere må slettes, fordi betingelsen ikke kan opfyldes. Dette hensyn virker ikke med samme vægt på skibsregistreringens område. Det følger imidlertid af bestemmelsen i udkastets § 35, stk. 1, at et dokument, der skal registreres, må være endeligt fastsat, og overregistrator må derfor kunne afvise et dokument, der indeholder betingelser af mere uvis karakter f. eks. et dokument, der betinger ejendomsoverdragelsen af nærmere besigtigelse af skibet på bedding eller lignende.

Efter den gældende skibsregistreringslov kan registrering af brugsrettigheder ikke finde sted. Af offentligretlige grunde er det ikke nødvendigt at påbyde registrering af brugsrettigheder over skib.